

ΚΕΦΑΛ. Ι.

Περὶ τῆς Ἑλλάδος, καὶ περὶ τῆς Μακεδονικῆς βασιλείας ἀπὸ τὸν θάνατον τοῦ Αλεξανδροῦ, ως τὸν θάνατον τοῦ Πτολεμαίου καὶ Σελεύκου, καὶ ως τὴν εἰσβολὴν τῶν Γάλλων εἰς τὴν **Ελλάδα**.

Οξεῖφνος θάνατος τοῦ Αλεξανδροῦ ἀφησε τὸ διάδημά του ως βραβεῖον, διὰ τὸ ὅποιον ἔμελλαν νὰ πολεμήσουν οἱ σρατηγοί του. Εφοβεῖτο πόλεμος μεταξὺ τῶν διαφόρων σωμάτων τοῦ σρατεύματος. Οἱ φρονιμώτεροι δύμως αὐτοῦ ἀρχηγοὶ κατόρθωσαν εύτυχῶς εἰρηνικὸν συμβιβασμόν. Ο Αλέξανδρος ἀφησε δύω ἀρσενικὰ ἀνηλικὰ τέκνα ἀπὸ γυναικας Περσίδας, καὶ ἕνα ἀδελφὸν, Αρρίδαιον ὄνοματι, ὁ ἀδύνατος νοῦς τοῦ ὅποιου τὸν κατέσανε μὲν ἀνάξιον νὰ κυβερνᾷ, τὰ δικαιώματά του δύμως ὑπετηρίζοντο ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Μακεδονικοῦ πεζικοῦ. Εσυμφωνήθη λοιπὸν, ὅτι ὁ Αρρίδαιος νὰ ἀναλάβῃ τὰ βασιλικὰ ἐπώνυμα, καὶ νὰ δονομασθῇ Φίλιππος, καὶ ὁ Περδίκκας, ἕνας τῶν περιφήμων σρατηγῶν, νὰ λάβῃ εἰς χεῖρας, ως προσάτης, τὴν πραγματικὴν τῆς βασιλείας ἔξουσίαν. Αἱ Σατραπεῖαι λοιπὸν διεμοιράσθησαν μεταξὺ τῶν πρωτίστων ἀρχηγῶν, καὶ αἱ περισσότεραι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ Αλεξανδροῦ. Ο Πτολεμαῖος ἔγινεν ἀντιβασιλεὺς τῆς Αιγύπτου· ὁ Λαντίπατρος, τῆς Μακεδονίας· ὁ Λυσίμαχος, τῆς Θράκης· ὁ Αυτίγονος, καὶ ὁ Εύμενης, διαφόρων Επαρχιῶν τῆς Μικρᾶς Ασίας· ὅλοι, ἀνθρωποι σημαντικοὶ εἰς τοὺς πολέμους τοῦ Αλεξανδροῦ, καὶ ἔμελλαν νὰ καταστησοῦν σημαν-

τικώτερη άκόμη εἰς τοὺς πολέμους ὃποῦ ἔκαμαν, διὸ νὰ ἀποκτήσῃ ὁ καθεὶς διὰ λέγου του ξεχωριστὸν Βασιλείαν.

Ο πρῶτος σασιασμὸς, ὃποῦ ἐθορύβησε τὴν Μακεδονικὴν Βασιλείαν, ἐγεννήθη ἀπὸ τὰς Ἑλληνικὰς ἀποικίας, ὃποῦ ὁ Αλεξανδρος κατεκάθισεν εἰς τὴν Μεγαληνήν Ασίαν. Οἱ κατακαθισθέντες, ἥταν οἱ περισσότεροι, σρατιῶται μισερωμένοι, ἢ ὅσοι, βεβαρυμένοι ἀπὸ ἕνα, κατὰ τὸ φαινόμενον, ἀτελείωτον πόλεμον, ὁ ὄποιος τοὺς ἔσερνε καθημέρον εἰς τοὺς πλέον ἀπομακρυσμένους τόπους, ἐπροτιμοῦσαν καλλιήτερα ἔνα μερίδιον γῆς, ὃπου νὰ χαίρωνται μὲ τὸ συγίαν τους, παρὰ τὴν πιθανότητα τὸ νὰ ἐπισρέψουν μίαν ἡμέραν εἰς τὴν πατρίδα τους μὲ τὰ κέρδη τῶν εὐτυχῶν τους κατορθωμάτων. Πολλοὶ δῆμοις ἀπ' ἔκεινους ἀρχισαν δύλιγωροι νὰ δυσαρεῖσθαι εἰς τὴν ἐκλογὴν ὃποῦ ἔκαμαν, καὶ θερμῶς νὰ ἐπιθυμοῦν τὴν Ελλαδα καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ζωὴν καὶ ἥθη, καὶ οἱ ὄποιοι, διὰ μόνον τὸν φόρον τοῦ Αλεξανδρου, ὡς τότε ἐμποδίζοντο νὰ ἐπισρέψουν τὴν πατρίδα. Ακούσαντες λοιπὸν τὸν θάνατον του, ὅλοι γενικῶς ἀφησαν τὰς κατοικίας των, ἐνώθησαν εἰς σῶμα ὡς εἴκοσι χιλιάδες πεζοὶ, καὶ τρεῖς χιλιάδες ἵππεις, καὶ ἀρχισαν νὰ κινῶνται. Τούτους τοὺς ὑπάντησεν ὁ Σίθων, προσαγθεὶς ἀπὸ τὸν Περδίκκαν νὰ τοὺς ἀντισαθῇ, καὶ ἐπεχειρίσθη τὸ πρᾶγμα μὲ εὐχαρίστουν, ἐλπίζωντας νὰ τοὺς κερδίσῃ εἰς τὴν γνώμην του, καὶ νὰ γίνῃ αὐτὸς ὁ ἕδιος δυνατὸς μὲ τὸ μέσον τους. Μὲ τὴν θορύβειαν τῆς προδοσίας ἐνὸς τῶν Αργυρῶν τους, ἔκεινος τοὺς ἐνίκησεν εἰς τὴν μάχην, καὶ τοὺς ἔδωκε τότε τὴν ἄδειαν, ἀφοῦ ἔβαλαν κάτω τὰ ὅπλα, νὰ ἐπισρέψουν εἰς τὰς κατοικίας των. Εδόθη δρκος ἀμοιβαίως καὶ ἀπὸ τὰ δύω μέρη, καὶ οἱ ἄνοπλοι καὶ ἀδιαφένδευτοι Ελληνες ἀνεμίχθησαν ἀφόβως μὲ τοὺς Μακεδόνας. Ο Περδίκκας δῆμος ὑποπτευόμενος τὸν χρυφὸν σκοπὸν τοῦ Σίθωνος, τὸν ἐξενογόρησε πολλὰ νὰ τοὺς φονεύσῃ, καὶ νὰ μοιράσῃ τὰ λάρυρα εἰς τοὺς σρατιώτας του. Οθεν οἱ Μακεδόνες, εἴτε διὰ τὴν

παντού τους εἰς τὸν Προσάτην, εἴτε δικτὶ ἐπιθυμοῦσαν τὰ λαφύρα, ὅποῦ τους σταῖσαν, ἐξετέλεσαν τὴν σκληροτάτην ταύτην προσαγήν ως τὴν τρίχα, ἐναντίον τῆς ἐπιθυμίας τοῦ ἀρχηγοῦ των Πίθωνος, καὶ τῶν πρὸ ὀλίγου γεννημένων εἰς αὐτούς σφάλειαν ὅρχων.

Ο Αντίπατρος ἐμβῆκεν εὐθὺς εἰς πόλεμον ἐναντίον μιᾶς συμμαχίας, ὁδηγουμένης ἀπὸ τοὺς Αθηναίους καὶ τοὺς Αἰτωλούς. Η αἵτια τοῦ πολέμου τούτου ἦτον ἡ ὑπόσχεσις, ὅποῦ ἔλωκεν ὁ Αλέξανδρος, καὶ ὅποῦ τὴν ἐμπιτεύθη εἰς τὸν Αντίπατρον νὰ τὴν ἐκτελέσῃ, ἥγουν τὸ νὰ ἀνακαλέσῃ ὑπίστῳ οἶκους τοὺς ἐζόριζος Ελληνας εἰς τὰς διαφόρους των πόλεις. Εἰς πολλοὺς τόπους αὐτὸ θὲ ἐκλόνιζε τὴν κυβέρνησιν· Εἰς τινὰς ἄλλους θὲ τὴν ἀναποδηγύριζε· καὶ τὴν ὑποψία, καὶ ὁ θυμὸς ἐξάφθησαν ὑπερβολικὰ, ωσὰν ὅποῦ δὲν ἔμνεσκεν ἀμφιβολία, ὅ- ὅποιανδήποτε ἔζουσίαν καὶ ἀν ἐλάμβαναν οἱ ἀνακαλεσμένοι ἐξόριζοι, ἐμελλαν νὰ τὴν μεταχειρίσθιον δλόκληρα κατὰ τὴν θέλησιν τῆς Μακεδονίας. Μεταξὺ τῶν δσων ἐπειράχθησαν διὰ τοῦτο τὸ μέτρον, ἦταν οἱ Αθηναῖοι, οἱ ὅποιοι πρὸ ὀλίγου ἀποίκισαν ἵνα μέρος τῆς Σάμου, τὸ θποῖον, ἃὰν ὁ σκοπὸς τοῦ Αντίπατρου ἐλάμβανε ἐκτελεσιν, αὐτοὶ θὲ ὑπογρεώνοντα νὰ τὸ ζαναδώσουν εἰς τοὺς πρώτους οἰκοκυρίους του. Οἱ πλουσιώτεροι τῶν Αθηναίων ἐμισοῦσαν τὸν πόλεμον, ὁ λαὸς ὅμως ὁ περισσότερος τὸν ἐπεθύμει· ὅθεν ἐψήφισαν, ὅτι οἱ Αθηναῖοι ἐπρεπε νὰ ἀσφαλίσουν τὴν ἐλευθερίαν τῆς Εκλάδος, καὶ νὰ ἐλευθερώσουν, ὅσκες πόλεις αἱ Μακεδονικαὶ φρουραὶ ἐκρατοῦσαν εἰς ὑποταγήν. Στόλοι καὶ σρατεύματα ἐσυνάχθησαν, καὶ Πρέσβεις ἐστάλθησαν διὰ νὰ κινήσουν τοὺς Ελληνας εἰς τὰ ἄρματα· καὶ οἱ Αἰτωλοὶ, Θεσσαλοὶ, Αργεῖοι, καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐμβῆκαν εἰς τὴν ἐπιγείρησιν. Οἱ Βοιωτοὶ ἦταν δεμένοι εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐξ αἵτιας τῆς κυριεύσεως τῶν ὑποσατικῶν τῶν Θηβῶν, τὰς ὅποια ἐμοιράσθησαν ἀνάμεσόν τους, ὅπότε ἡ πόλις ἐκείνη

έχαλάσθη. Ο Αθηναῖος στρατηγὸς Λεοσθένης, κατὰ πρῶτον ἔκτυπησεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς ἐνίκησεν. Ο Αντίπατρος, μὴν ἡμπορῶντας νὰ συνάξῃ στράτευμα ἵσον μὲ ἔκεινο τῶν ἔχθρῶν του συμμάχων, ἐδοκίμασεν ἄτυχα μιὰ, μόνην μάχην, καὶ ἔπειτα ἀποτραβιγθεὶς εἰς τὴν Λάμιαν πόλιν τῆς Θεσσαλίας, ἐπολιορκήθη ἐκεῖ ἀπὸ τὸν Λεοσθένην. Εἰς τὸ διάσημα τῆς πολιορκίας, ὁ Λεοσθένης ἐφονεύθη, καὶ τὸν διεδέχθη ὁ Αντίφιλος.

Ο τόπος ἔκεινος ἦτον δύνατὸς καὶ καλὰ διαφενδευμένος, ἀλλ' ὅταν ἡ φρουρὰ ἀρχισε νὰ λιμοκτονῇ, τότε ἦλθεν ὁ περίφημος στρατηγὸς τῆς Μακεδονίας Λεοννάτος καὶ διέλυσε τὴν πολιορκίαν. Αὐτὸς, ἀφοῦ ἐπέτυχεν ἕως ἐδὼ τὸν σκοπόν του, εἰς τὸν ἀκόλουθον πόλεμον ἐνικήθη, καὶ ἐσκοτώθη, ὃ δὲ Αντίπατρος, μολονότι ἡμπόρεσε νὰ ἐνικῇ μὲ τὸ νικημένον στράτευμα, ἦτον ὅμως πάντοτε ἀδυνατώτερος τῶν ἔχθρῶν του. Η σκηνὴ ἀλλαζεν, όπότε ἄλλο στράτευμα ἐπαρρήσιασθη ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Κρατεροῦ, τοῦ καλλητέρου, κατὰ τὴν χρίσιν τοῦ Αλεξάνδρου, ἀπὸ ὅλους του τοὺς στρατηγοὺς, μετὰ τὸν Παρμενίωνα. Οἱ Μακεδόνες ἐκέρδισαν ἦδη δύω νίκας εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τώρα ἀπέκτησαν ἀναμφίβολον ὑπεροχὴν εἰς τὴν γερεσίν. Πρέσβεις λοιπὸν ἐστάλθησαν ἀπὸ τὴν Ελληνικὴν συμμαγίαν, νὰ ζητήσουν εἰρήνην. Ο Αντίπατρος ὅμως δὲν ἐσερζε νὰ κάμῃ γενικὴν συνθήκην, ἀλλ' ἐζήτησεν, ὥσε κάθε τόπος, εἴτε Κυβέρνησις, νὰ πραγματευθῇ ξεχωριστὰ τὴν εἰρήνην· καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ἔξακολουθοῦσε τὸν πόλεμον μὲ δραστηριότητα, ὁ φόρος ἐξενοχώρησεν δλας τὰς πόλεις, μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης, νὰ κάμουν συμφωνίας κάθε μιὰ διὰ τὸν ἑαυτόν της, ἀφήνωντας τοὺς Αθηναίους καὶ Αἰτωλοὺς νὰ πολεμοῦν μόνοι. Ο Αντίπατρος λοιπὸν ὠδηγήσε τὸ στράτευμά του κατὰ τῶν Αθηνῶν. Οπόταν αὐτὸς εὑρίσκετο κατακλεισμένος εἰς τὴν Λάμιαν, οἱ Αθηναῖοι τοῦ ἀρνήθησαν εἰρήνην, μὲ κάθε ἄλλην

τυμφρωνίαν, εἰμὴ ἐὰν παρεδίδετο εἰς τὴν διάκρισιν των· ἥλθε λοιπὸν τῇ ἀράδᾳ καὶ τῶν Αθηναίων νὰ παρακαλέσουν τὸν Αντίπατρον διὰ συμβίβασμοὺς, καὶ νὰ μὴν τοὺς ἀξιωθοῦν. Αὐτοὶ, ἐπίσης τὸνίκανοι νὰ βασάζουν πολιορκίαν, καθὼς καὶ νὰ ἐπιτύγουν εἰρήνην, παρεδόθησαν εἰς τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ νικητοῦ, ὃ ὅπερις τοὺς μετεχειρίσθη πολὺ νόμερώτερα, ἀφότε ἡμπορουσαν νὰ ἔλπιζουν. Τοὺς ἄφησε κυρίους τῆς πόλεως καὶ τῆς περιοχῆς τῆς, καὶ ὅλων τῶν δημοσίων, καὶ μερικῶν ἴδιοκτησιῶν. Η Δημοκρατία ὅμως κατελύθη, καὶ οἱ πτωχότεροι πολῖται ἀπεκλείσθησαν ὀλότελα ἀπὸ κάθε διοικητικὴν ἐπιρροιαν. Πρὸς ὅσους αγαποῦσαν νὰ ἀναγωρήσουν ἀπὸ τὴν πόλιν, ὁ Αντίπατρος ἐπρόβαλε γῆν εἰς τὴν Θράκην, καὶ περισσότεροι ἀκὸν εἰκοσιδύω χιλιάδας ἐδέχθησαν τοῦτο τὸ πρόβλημά του. Οἱ ἐπίλοιποι ἐμειναν ἀνενόχλητοι τόσον εἰς τὰ πρόσωπά των, καθὼς καὶ σὶς τὰς ἴδιοκτησίας των· ὑπετάχθησαν ὅμως πολιτικῶς εἰς τὴν ἐκλεκτὴν τάξιν ἐννέα σχεδὸν χιλιάδων πολιτῶν, ὅσων αἱ περιουσίαι ἔφθαναν εἰς τὴν προσδιωρισμένην ἀπὸ τὸν Αντίπατρον ἐκτίμησιν. Οἱ νόμοι τοῦ Σόλωνος ἐβάλθησαν πάλιν εἰς πρᾶξιν, ὡς ἡδηγία τῆς Κυθερώσεως, καὶ ὅλοι αἱ εἰς αὐτὰς γεναμέναι μεταβολαὶ ἀκυρώθησαν. Μακεδονικὴ φρουρά, διὰ νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐναντίον κάθε ἀντεπαναστάσως, ἐβάλθη εἰς τὴν Μουνυχίαν, ἐνα τῶν λιμένων τῶν Αθηνῶν, καὶ ὁ Αντίπατρος, ἀφοῦ ἐκάρεν δλα αὐτὰ, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Μακεδονίαν. Οὕτως ἐτελείωσεν ὁ Λαμιακὸς λεγόμενος πόλεμος, τὸν ἀκόλουθον χρόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Αλεξάνδρου (Π. Χ. 322.)

Οτε γὴ ἐχθρευομένη τὴν Μακεδονίαν φατρία ἔχαιρετο τὰ πρωτεῖα εἰς τὰς Αθήνας, αὐτὴ τότε ἀνεκάλεσε τὸν Δημοσθένην ἀπὸ τὴν ἔξορίαν του. Ο θρίαμβος ὅμως τοῦ Αντιπάτρου, καὶ ἡ πλησίασί του εἰς τὰς Αθήνας, ὑπεγρέψαν ἐκεῖνον πάλιν νὰ τραβιγθῇ. Εἰς τὴν ἀπουσίαν του ἔγινε ψήφισμα τοῦ λαοῦ, καταδικάζον εἰς θάνατον καὶ αὐτὸν, καὶ τοὺς μα-

ζῆτου φευγάτους ὅπαδούς του. Εἰς τὰς συνειθισμένας περισά-
σεις, τὸ ψήφισμα αὐτὸν θὰ ἐνεργοῦσε μόνον ὡς μία ἀπόφασις
παντοτεινῆς ἔξορείας· ὁ Αντίπατρος ὅμως ἐγάθη πολὺ βαθὺα,
καὶ τυχὴ πειραγμένος ἀπὸ τοὺς φυγάδας, καὶ ὁ χαρακτὴρ του
ἡτον ἀδυσῶπητος. Αὐτὸς ἐτείλεν ἀνθρώπους νὰ τοὺς πιάσουν,
ὅπου κι' ἀν τοὺς εὔρουν, καὶ οσοι ἐπιάσθησαν, δῆλοι ἐφέρθη-
σαν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐθανατώθησαν.. Ο Δημοσθένης κατέφυ-
γεν εἰς ἔνα γαύον εἰς τὴν Καλαύριαν, Νῆσον ἀφιερωμένην εἰς
τὸν Ποσειδῶνα, πλησίον τοῦ λιμένος τῆς Τροιζῆνας· καὶ
ἐπειδὴ τὸν βῆρηκαν ἔκει, αὐτὸς, διὰ νὰ μὴν πέσῃ εἰς τὰ
γέρια τοῦ Αντίπατρου, ἐπῆρε φαρμάκι, καὶ ἀπέθανε.

Απὸ τὰ πολλὰ Κράτη, ὃτου ἐσχάτως ἐσυμμάχησαν ἐναν-
τίον τοῦ Αντίπατρου, οἱ Αἰτωλοὶ μόνον δὲν ὑπετάχθησαν·
καὶ ἐνῷ ἀκόμη ἐβαζοῦσαν μὲ ἀνδρίαν, οἱ στρατηγοὶ Μακεδόνες
ἔμβηκαν εἰς τὸν τόπον τους μὲ πλῆθος στρατεύματα, ἐναντίον
τῶν ὄποιν ἐκεῖνοι δὲν ἥμποροῦσαν ν' ἀντιπαραταχθοῦν· διεν,
καρχίτησαν τὰς ἀδυνατωτέρας πόλεις, ἐφρουργησαν τὰς δυ-
νατωτέρας, καὶ τὰς ἐπρομηθευσαν μὲ ἐφόδια, ἐνῷ τὸ σῶμα
τοῦ λαοῦ ἀπετραβίχθη εἰς τὰ βουγὰ, ὅπου, σὲ τολμηροὶ
καὶ δραστήριοι, καὶ γνώριμοι τοῦ τόπου, ἥμποροῦσαν εὔκολα
ν' ἀντιπαλεύσουν τὴν ἴσχυρὰν, ἀλλ' ἀργοκίνητην φαλαγγα-
τοῦ ἐγκροῦ. Οἱ Μακεδόνες ἐπροσπάθησαν νὰ τοὺς διώξουν
ἀπὸ τὰς ἴσχυρὰς θέσεις των, ἐκεῖνοι ὅμως τοὺς ἀντέσπρωξαν·
μὲ Ζημίαν. Ο Κρατερὸς, πράττωντας γνωστὰ, ἀφησεν αὐτὸν
τὸ ἐπιχείρημα, καὶ ἐτοιμάσθη νὰ ἔχειμάσῃ τὸ στρατευμάτου
εἰς τὰς πεδιάδας. Η κατάσασις τώρα τῶν Αἰτωλῶν ἐφαί-
νετο ἀπηλπισμένη. Εκεῖνοι, ἀνίσως ἔμνεσκαν μεταξὺ τῶν γυ-
μνῶν καὶ χιονισμένων βουνῶν, χωρὶς ζωστροφίας καὶ σκέ-
ψην, ἥμποροῦσαν να χαθοῦν ἀπὸ τὸ χρύσον καὶ τὴν πεῖναν·
ἀνίσως κατέβαιναν εἰς τὴν πεδιάδα, ἐπρεπε νὰ πολεμήσουν
καὶ νὰ νικηθοῦν, ἐπειδὴ οἱ ἐγκροί των ἦταν πολὺ περισσότε-
ρει κατὰ τὸν αριθμὸν, κατὰ τὴν πολεμικὴν τέχνην, καὶ

κατὰ τὴν ἀξιότητα τῶν σρατηγῶν ὅθεν, ή ὑποταγή τους ἐφαίνετο ἀναπόφευκτη, ὡς που ἀνέλπιτα ἔγλυτωσαν διά τινας εἰδήσεις, ὃποις ἔφθασσαν ἀπὸ τὴν Ασίαν.

Ο Περδίκκας θέλωντας, ἐνόσῳ ἦτον ἀκόμη ἀμφίβιλος ἢ ὑπερογή του, νὰ ἐνώθῃ φίκτᾳ μὲ τὸν Αντίπατρον, ἐζήτησε καὶ ἔλαβε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναικα. Η φιλοδοξία του ὅμως τόσον ἐφούσχωσε μὲ τὴν καλήν του τύχην, ὥστε τώρα δὲν ἀπέβλεπεν εἰς ἄλλο, παρὰ εἰς τὴν Βασιλείαν τῆς Μακεδονίας, καὶ τῶν κατακτήσεών της. Ως μέσον διὰ νὰ φύσῃ εὔχολα στὸν σκοπόν του, ἤθελε νὰ χωρισθῇ τὴν γυναικά του, καὶ νὰ ὑπανδρευθῇ τὴν Κλεοπάτραν, ἀδελφήν του Αλεξάνδρου. Αὐτὸς γνωρίζωντας, ὅτι ὁ Αντίγονος, ὁ φίλος τοῦ Αντίπατρου, καὶ ἀξιος σρατιώτης καὶ πολιτικὸς, ἐκατάληξε τὸν σκοπόν του, καὶ ἦτον πιθανὸν νὰ τοῦ ἐναντιωθῇ, ἐπροσπάθησε νὰ τὸν χαλάσῃ μὲ φευδεῖς κατηγορίας. Ο Αντίγονος, καταφυγὼν εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐδιηγήθη τὸ συμβεβηκός του πρὸς τὸν Αντίπατρον καὶ Κρατερὸν, οἱ ὅποιοι ἔκαμαν ἀγάπην παρευθὺς μὲ τοὺς Αἴτωλοὺς, καὶ ἐτοιμάσθησαν νὰ πολεμήσουν τὸν Περδίκκαν. Αὐτοὶ ἐσυμμάχησαν μὲ τὸν Πτολεμαῖον, ὁ ὅποιος ἔφοβερίζετο ἵσια μὲ αὐτούς. Ο Περδίκκας, ἔξεράτευσεν ὁ ἴδιος ἐναντίον τοῦ Πτολεμαίου, ἔσειλεν ὅμως δυνατὸν σράτευμα ἐναντίον τοῦ Αντίπατρου ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Εύμενοῦς, ἀξιωματικοῦ ἀρίστου, ὃποῦ ἔχρημάτισε προτήτερα μυστικὸς γραμματεὺς τοῦ Αλεξάνδρου.

Ο Εύμενὸς ηὗρεν ἦδη τὸν ἔχθρὸν φθασμένον εἰς τὴν Ασίαν ἐκτύπησεν ὅμως μὲ ἐπιτυχίαν τὴν φάλαγγα τοῦ Κρατεροῦ, χωρισμένην ἀπὸ τὸ ἐπίλοιπον σράτευμα. Ο Κρατερὸς ἐσκοτώθη εἰς τὴν μάχην, καὶ τὸ σράτευμά του ἔχαλάσθη. Τὸ κατόρθωμα ὅμως τοῦτο συνέσῃ πολὺ ἀργά, καὶ δὲν ὠφέλησε τὸν Περδίκκαν. Ο εἰς τὴν Αἴγυπτον πόλεμος τοῦ Αργυροῦ τούτου κατήντησε μακρυνὸς καὶ ἀτυχος, καὶ τὸ σράτευμά του ἔλαβε καιρὸν νὰ ξεδιαλύσῃ τοὺς γαραγτῆρας.

τῶν ἀντιβόλων ἀρχηγῶν, καὶ νὰ συμπεράνῃ κακὰ διὰ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἴδιου του ἀρχηγοῦ. Οἱ Περδίκκας ἡτον βίαιος, δεσποτικὸς, καὶ συχνάκις ἀπάνθρωπος. Οἱ Πτολεμαῖος, ἥμερος εὐπροσήγορος, καὶ ἀγαθὸς πρὸς ὅσους τὰν ἀκολουθοῦσαν, καὶ τουλάχιστον γενναιότερος ἀπὸ τὸν Περδίκκαν, πρὸς τοὺς ἔγθρους του. Αὐτὸς ἡτον προσέτι, καθὼς ὁ Αλέξανδρος, περίφημος διὰ τὴν εὐτολμίαν του ὡς πολεμιστὴς, καὶ πάντοτε ριψοκίνδυνος μὲ τὸν ἑαυτὸν του, χάριτες αὐταὶ, ὅποιο ἀσφαλτακατασαίγουν τὸν σρατηγὸν ἀξιαγάπητον. Τὸ ἀποτέλεσμα λοιπὸν ἐσάθη ἡ μυστικέσκεια τοῦ σρατεύματος τοῦ Περδίκκα, ἡ ὅποια πῦξανε μὲ κάθε νέαν ἀργοπορίαν καὶ ἐλλειψιν, καὶ ἔφθασεν εἰς τόσον βαθμὸν, ὃς ε τὸν ἐδολοφόνησαν εἰς τὴν ἴδιαν του σκηνὴν. Τὰ σρατεύματά του ἐπρόσφεραν τὴν ὑποταγὴν τους εἰς τὸν Πτολεμαῖον, καὶ ἡ εἴδησις τῆς νίκης τοῦ Εὔμενοῦς, ἡ ὅποια, ἐὰν ἔφθανεν ὄγλιγωρότερα, ἦσαν θὰ ἐμπόδιζε τὴν ἀποσασίαν, δὲν ἐπροξένησεν ἄλλο τότε, παρὰ τὴν θανατηφόρον ψῆφον ἐναντίον τοῦ Εὔμενοῦς, καὶ πενήντα ἀξιωματικῶν του.

Ολίγον καιρὸν μετὰ τουτο, ἡ Εύρυδίκη, γυνὴ τοῦ Βασιλέως Αρριδαίου, καὶ ἀνεψιὰ τοῦ Φιλίππου, ἐφιλονείκησε περὶ τῆς ἔξουσίας μὲ τὸν Πίθωνα, τὸν ὅποιον οἱ σρατιῶται ἔκλεξαν Προσάτην, μαζὶ μὲ ἄλλον ἕνα σρατηγὸν. Οἱ Πίθων, θλέπωντας τὸν ἑαυτόν του ἀδυνατώτερον, παραιτήθη τὴν ἀξίαν του. Οἱ Αντίπατρος δικαὶος, ἐκλεγθεὶς μόνος αὐτὸς Προσάτης, καθησύχασε τὰ σκάνδαλα τῆς Εύρυδίκης ὅθεν ἔκαμεν ἔπειτα νέαν διαμοίρασιν τῶν διαφύρων Στρατειῶν, κατὰ τὴν ὅποιαν, ἡ μὲν Βαβυλωνία ἐνεπιεύθη εἰς τὸν Σέλευκον, ἡ δὲ Σουσιαγὴ ἐπροστέθη εἰς τοὺς τόπους, ὅπου ἡδη ἔξουσίαζεν ὁ Αντίγονος, ὁ ὅποιος προσέτι ἐδιορίσθη νὰ ὁδηγήσῃ τὸν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Εὔμενοῦς, ωνοματισθεὶς Αρχιστράτηγος τῆς μικρᾶς Ασίας, ἐνῷ ὁ Αντίπατρος, μὲ τὸν Αρριδαῖον, ἐσερέωσε τὴν καθέδραν του εἰς τὴν Μακεδονίαν. Οἱ Αντίγρυος ἔχαλασε

τὸν Εὔμενῆ εἰς μεγάλην μάχην, καὶ τὸν ὑπεχρέωτε νὰ καταφύγῃ μὲ ὀλίγους σρατιώτας εἰς τὸ ἰσχυρὸν φρούριον τῆς Νώρας, ὃ, που τὸν ἐπολιόρκησεν, ἀφοῦ πρῶτα κατεπόνεσε τοὺς ἐπιλοίπους φίλους τοῦ Περδίκκα. Η σαθερότης καὶ ἐμπειρία τοῦ Εὔμενοῦς, ἐπειμάκρυνε διὰ πολὺν χαιρὸν τὴν πολιορκίαν· καὶ ἐνῷ αὐτῇ ἐξακολουθοῦσεν ὁκόμη, ὁ θάνατος τοῦ Αντιπάτρου ἄνοιξεν εὐρύχωρον σαδιον εἰς τὴν φιλοδοξίαν τοῦ Αντιγόνου. (Π. Χ. 318.)

Ο Αντίπατρος ἀφῆσε διάδοχον τῆς Επιτροπίας τὸν Πολυσπέρχοντα, ἔνα τῶν παλαιοτάτων σρατηγῶν τοῦ Αλεξάνδρου. Τοῦτο ἔδωσε μεγάλην δυσαρέσκειαν εἰς τὸν Κάσσανδρον, υἱὸν τοῦ Αντιπάτρου, ὁ ὅποῖς ἦλπιζεν ἀτός του νὰ τὸν διαδεχθῇ. Επειδὴ δῆμος ἡ φατρία του δὲν ἐδύνετο ν' ἀντιστῆθῇ φανερὰ, αὐτὸς κατέφυγεν εἰς τὴν Ασίαν, καὶ ἴζητησε τὴν βοήθειαν τοῦ Αντιγόνου. Τόσον ὁ Αντίγονος, ως καὶ ὁ Πτολεμαῖος, τοῦ ἔταξαν τὴν βοήθειάν τους, εἰς μὲν τὸ φανερὸν, διὰ τὴν φιλίαν ὅποῦ εἶχαν μὲ τὸν πατέρα του, εἰς τὰ ἀληθιγὰ δῆμος, διὰ νὰ αὐξήσουν τὴν ἴδιαν τους ὁ καθεὶς ἐπικράτειαν, καὶ νὰ ἀσφαλίσουν τὴν ἀνεξαρτησίαν τους, παραβαλίζοντες τὸν Πολυσπέρχοντα, καὶ ἀδυνατίζοντες τὴν γενικὴν Κυβέρνησιν.

Εἰς τὰς Ελληνικὰς πόλεις, ὅσαι ἐφρουροῦντο ἀπὸ τὸν Αντίπατρον, ἡ ὅστων τὸ πολίτευμα καὶ ἡ ἐπικρατοῦσα φατρία ἀπ' ἔκεινον ἦλλαχθησαν, οἱ εἰς αὐτὰς ἀργούντες ἐβιηθοῦσαν οἱ περισσότεροι τὸν Κάσσανδρον. Ο Πολυσπέρχων λοιπὸν ἐπεχειρίσθη νὰ κάμη ἐδικάς του τὰς Κυβερνήσεις ταύτας, χαλῶντας τὰ ὅσα ἔκαμεν εἰς αὐτὰς ὁ Αντίπατρος. Αὐτὸς διεκηρύχθη ὁ προσάτης γενικῆς ἀνεξαρτησίας· ἔχνεσύσησε τὰς δημοκρατίας εἰς τοὺς τόπους τῶν ὀλιγαρχιῶν, τῶν θεμελιωμένων ἀπὸ τὸν Αντίπατρον, καὶ ἀνεκάλεσεν ὅσους, διὰ τὴν εἰς ἔκεινον ἐναντίωσιν, ἦταν ἐξωρισμένοι. Αὐτὸς ἐπροσπάθησε προσέτι ἀπὸ ὅλα τὰ Κράτη, νὰ ἐξορισθοῦν,

νὰ δημευθῇ τὸ πρᾶγμα τούς, ἢ νὰ θανατωθοῦν οἱ πρώτιστοι φατριαῖς τοῦ Αντίπατρου, μολονότι εἰς ἐκεῖνον μᾶλιστα ἔχρεώς ει τὸ παρὸν μεγαλεῖόν του. Η φατρία του ἐδυναμώθη, ἐνωθεῖσα μὲ τὸν Εύμενην, καὶ μὲ τὴν Ολυμπίαν, τὴν μητέρα τοῦ Αλεξανδροῦ, γυναικα ὄρμητικὴν, βίσιον, καὶ μὲ κάποιαν ἀξιοτητα, καὶ ὅποῦ ἀσπονδα ἔχθρεύετο τὸν Αντίπατρον, καὶ τὸν υἱόν του.

Αφοῦ αἱ Αθῆναι ὑπετάχθησαν εἰς τὸν Αντίπατρον, Μακεδονικὴ φρουρὴ ἐβαζοῦσε πάντοτε τὴν Μουνυχίαν. Ήμεῖς εἰδαμεν διάφορα παραδείγματα παρημοίου φερσίματος, καὶ μᾶλιστα εἰς τὴν κυρίευσιν τῆς Ακροπόλεως τῶν Αθηνῶν ἀπὸ τοὺς Λακεδαιμονίους, ὅταν ἔκει ἐτυραννοῦσαν οἱ Τριάχοντα, καὶ τῆς Ακροπόλεως τῶν Θηβῶν, ὕσερον ἀπὸ τὴν προδοσίαν τοῦ Φοιβίδα. Καὶ εἰς τὰ δύο αὐτὰ παραδείγματα, ὁ σκοπὸς ἡτον τὸ νὰ ἀσφαλισθῇ ἡ ὑπεροχὴ τῆς ἐπικρατούσης φατρίας, φίλης μὲ τὴν ξένην δύναμιν, ὅποῦ εἶχε τὴν φρουράν της, καὶ τὸ νὰ βασαχθῇ ἡ πόλις ὅγι μόνον εἰς συρμαχίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς κάποιον εἰδος ὑπακοῆς. Διὰ τοῦτο τὰ σρατεύματα ἐβάζοντο νὰ ἔξουσιαζουν τὴν Ακρόπολιν, καὶ ὅλαι αἱ πολιτικαὶ ὑποθέσεις ἐσχεδιάζοντο μὲ τὴν γνώμην τοῦ Λακεδαιμονίου Αρχηγοῦ, καὶ ἐλάμβαναν τὴν ἐκτέλεσίν των μὲ τὴν βοήθειάν του. Η παροῦσα ὄμως Κυβέρνησις τῶν Αθηνῶν ἡτον κατ' ἄλλον τρόπον ἡ πρώτη ἔξουσία ἔμνεσκεν εἰς τὸν Φωκίωνα, ὁ ὅποιος ἐπροτιμήθη διὰ τὴν ὑπεροχὴν καὶ τοῦ χαρακτῆρός του, καὶ τοῦ πνεύματός του, καὶ διὰ τὴν μεγάλην ὑπόληψιν, ὅποῦ, ὡς ἡτον γίνωσκεν, ἔχαιρετο ἀπὸ τὸν Αντίπατρον. Αὐτὸς δὲν ἡτον ἄνθρωπος νὰ σκοπεύῃ διὰ δύναμιν, βασῶντας τὴν πατρίδα του ὑποκειμένην εἰς τοὺς ξένους. Εἶναι ὄμως πιθανὸν, ὅτι οἱ ἐλαφροὶ καὶ ὠφελιμοι συμβιβασμοὶ, ὅποῦ ἔχαρισθησαν εἰς τὴν πόλιν, προήργουντο περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο, διὰ τὸ πρὸς τὸν Φωκίωνα σέβας, καὶ διὰ τὴν ἐπιθυ-

μέσαν τοῦ νὰ διαταχθοῦν τὰ πράγματα εἰς τρόπον, ὡςε καὶ αὐτὸς καὶ οἱ φίλοι του νὰ ἡμποροῦν τιμίως νὰ μετέρχωνται τὴν δύναμιν τῆς Κυβερνήσεως. Η φατρία τοῦ Φωκίωνος ἥτον ἡ πλέον ἀδύνατη κατὰ τὸν ἀριθμὸν, καὶ ἡ ἀδύναμία αὐτὴ ἥτον πόσον πλέον ἐπικίνδυνος, ὅσον εἰς τοὺς ταραχώδεις καιρούς, ὅποιού ὅλοءν ἀπέρασαν, ὅχι μόνον ἡ ἔξουσία τῶν Νόμων κατὰ πολὺ ἐκλογήνη, ἀλλὰ κι' ὁ χαρακτὴρ τοῦ λαοῦ πολὺ ἐχειροτέρευσεν. Εἰς τὰς περισάσεις ταύτας, ^{ΤΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΦΙΛΟΣΦΗΜΑΤΙΝΟΥ ΘΕΤΕΙΝΟΥ} τὸ περισσότερον ιερός τῆς φατρίας τοῦ Φωκίωνος ἔκλινεν τοῖς ισως νὰ ἔχῃ κοντάτης μιὲν δύναμιν, ἢ ὅποια νὰ ἡμπορῇ νὰ ἐμψυχώνῃ τοὺς φίλους της, ν' ἀψυχώνῃ τοὺς ἔχθρούς της, καὶ, ἵσως, ἃν ἤργετο ποτὲ ἡ ἀνάγκη, νὰ τὴν βοηθῇ, εἰς καιρὸν σαστιασμοῦ, ἢ ἐμφυλίου πολέμου. Καὶ ἐὰν ὁ ἴδιος Φωκίων, ἢ ἄλλος τις σαθερὸς πατριώτης τῆς ἴδιας φατρίας, ἐδυσαρεσοῦντο εἰς ἓνα σχέδιον, ὅποιο τόσον ἥγκιζε τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ τόπου των, θὰ ὑποχρεώνοντο μολοντοῦτο νὰ τὸ σέρζουν, ὡς τὸ μόνον μέσον νὰ πείσουν τὸν Αντίπατρον νὰ ἐμπιευθῇ εἰς τὴν σαθερότητα καὶ βάσιν τῆς Κυβερνήσεως των, καὶ νὰ μὴν μεταχειρισθῇ ἀλλα αὐτορότερα μέσα ὑποταγῆς. Η Μακεδονικὴ ὅμως φρουρὰ δὲν ἥτον καταθεμένη οὔτε εἰς τὴς πόλιν, οὔτε εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἀλλ' εἰς ἓνα ἀπὸ τοὺς μικροτέρους λιμένας. Ο Αρχηγὸς της δὲν ἔδιδε γνώμην εἰς καμίαν ὑπύθεσιν τῆς Κυβερνήσεως, οὔτε ἔβαζε τὸ σράτευμά του νὰ τὴν ἐκτελοῦν· καὶ ἡ παρουσία του μόνον ἀπέβλεπεν εἰς ἀσφάλειαν τοῦ Αντιπάτρου, ἐναντίον τῆς κινδυνώδους ἔχθρας ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἐναντίον τῶν ἐπαγκαζάσεων τοῦ λαοῦ.

Ἐνθῆς ὅποιο ἀπέθανεν ὁ Αντίπατρος, καὶ πρὶν μαθητευθῆ ὁ θάνατός του εἰς τὰς Αθήνας, ὁ Κάσσανδρος ἔζειλε τὸν Νικάνορα, τὸν ἐμπιευμένον του ἀξιωματικὸν, νὰ ἔχειβη τὴν ἀργυργίαν τῆς φρουρᾶς εἰς τὴν Μουνυγίαν. Οποταχ

τὸ σχίσμα μὲ τὸν Πολυσπέρχοντα ἐξέσπασεν, ὁ Νικάνωρ ἐγενοχώρησε τὸν λαὸν τῶν Αθηνῶν νὰ μείνῃ φίλος μὲ τὸν Κάσσανδρον.. Η βοήθεια ὅμως τοῦ νέου Προσάτου ἔδωκε πάλιν ψυχὴν εἰς τὴν δημοκρατικὴν φατρίαν· καὶ εἰς τὴν ἀπόκρισιν ὃποῦ τοῦ ἔκαμπαν, τοῦ ἐζήτησαν νὰ τραβίζῃ τὰ σρατεύματά του, κατὰ τὴν Βασιλικὴν διακήρυξην. Αὐτὸς τοὺς κατέπεισε νὰ τοῦ δώκουν ὄλιγων ημερῶν διορίαν, εἰς τὸ διάσημα τῆς ὄποιας ἐσύναξε μισυκὰ δύναμιν, διὰ νὰ βασάζῃ μίαν πολιορκίαν. Οἱ Αθηναῖοι ἐξειλαν πρέσβεις νὰ ζητήσουν τὴν βοήθειαν τοῦ Βασιλέως, καὶ τοῦ Πολυ-
σπέρχοντος, καὶ ἔκαμπαν συγχὰς Συνελεύσεις διὰ νὰ ἀπο-
φαγγίσουν περὶ τοῦ πολέμου· ἀλλ' ὁ Νικάνωρ, εἰς τὸ μεταξὺ τοῦτο, ἐσύναξεν ἴσχυρὰν δύναμιν μισθωτῶν, καὶ ἐξελθὼν
νύκτα ἀνελπίσως ἀπὸ τὴν Μουνυγίαν, ἐκυρίευσε τὸν Πειραιᾶ. Οἱ Αθηναῖοι τότε ἐδιόρισαν πρεσβείαν, μὲ τὸν Φωκίωνα
ἐπὶ κεφαλῆς της, νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Νικάνορα νὰ λείψῃ
ἀπὸ τὴν ἀδικον ἐπιχείρησίν του, καὶ νὰ τοὺς ἐπιειρέψῃ τὴν
ἀνεξαρτησίαν τους, κατὰ τὴν προσαγὴν τοῦ Βασιλέως. Ο Νικάνωρ εἰς τὰς ἀρχὰς, τοὺς ἐξελνεν εἰς τὸν Κάσ-
σανδρον, ὑπὸ τῶν προσαγῶν τοῦ ὄποίου ἐνεργοῦσεν. Οπόταν
ὅμως τὸ ζήτημά τους ὑπεσηρίγθη ἀπὸ τὰς ἐπισολὰς τῆς
Ολυμπίας, καὶ ἀπὸ τὴν πλησίασιν σρατοῦ ὑπὸ τὴν ἀρ-
χηγίαν τοῦ Αλεξάνδρου, υἱοῦ τοῦ Πολυσπέρχοντος, αὐτὸς
ἔφοβήθη, καὶ ὑπεσχέθη νὰ ἀδειάσῃ τὸν τόπον. Αργοπό-
ρος μολοντοῦτο νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του, καὶ ὁ Αλέ-
ξανδρος εὐθὺς ὃποῦ ἔφθασεν, ἀπέδειξεν, ὅτι ὁ σκοπός του
δὲν ἦτον νὰ ἐπιειρέψῃ εἰς τοὺς Αθηναίους τοὺς λιμένας των,
ἀλλὰ νὰ τοὺς κρατήσῃ διὰ λόγου του. Εἰς τὸ μεταξὺ τοῦτο,
ὁ λαὸς τῶν Αθηνῶν ἐσυνάχθη εἰς Συνέλευσιν μὲ θόρυβον
καὶ ταραχὴν, εἰς τὴν ὄποιαν ἐψήφισε τὴν τελείαν ἀνα-
τερέωσιν τῆς δημοκρατίας, καὶ τὸν θάνατον, ἥ τὴν ἐξο-
ρίαν ὅσων εἶχαν ἐπαγγέλματα εἰς τὴν ὄλιγαρχίαν, ἀπὸ

τούς ὄποιους ὁ πλέον ὄνομασθος ἦτον ὁ Φωκίων. Οἱ ἔξοριστοι κατέφυγαν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ Αλεξάνδρου, καὶ ἐσάλθησαν ἀπὸ αὐτὸν εἰς, τὴν αὐλὴν τοῦ πατρός του, συνημένοι εἰς τὴν εὔνοιάν του. Τοὺς ἀκολούθησεν ἔκει μίχ Αθηναϊκὴ Πρεσβεία, ἡ ὅποια ἐσάλθη διὰ νὰ τοὺς κατηγορήσῃ, καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν παράδοσίν τους. Ο Πολυσπέρχων ἦτον τότε μεταγομένος διὰ τὴν προδοσίαν, ὃποιοῦ ἐμελέται νὰ κάμη ἐναντίον τῶν Αθηναϊών, τὴν ὄποιαν ἐντροπὴ καὶ φύρος τὸν ἐμπόδισαν νὰ ἐκτελέσῃ, καὶ γλυπτές μὲ δευτέραν οὐτιδανὴν καὶ ἀχρείαν πρᾶξιν νὰ ἀπαλύνῃ τὴν ἀγανάκτησιν, ὃποιοῦ ἀναψε μὲ τὴν πρώτην. Οθεν παρέδωσε τοὺς φυγάδας, κατὰ λόγον μὲν διὰ νὰ κριθοῦν, κατὰ δὲ τὴν ἀλήθειαν, νὰ σκοτωθοῦν ἀπὸ τὴν φατριασικὴν λύσσαν τῶν ἀδυσωπήτων ἔχθρῶν τους. Οταν οἱ φυγάδες ἐπαρρόπιασθησαν ἐμπροσθεν τῆς Συνελεύσεως, οἱ φιλοναί τους ἀπεπνίγησαν ἀπὸ τὰς χραυγὰς τῶν Κριτῶν τους, οἱ περισσότεροι τῶν ὄποιών ἦταν ἀπὸ ἔκείνους, ὃποιοῦ νεωτὶ ἐλαβαν συμμετοχὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀπὸ τὴν ὄποιαν ἦταν ἀποκλεισμένοι μετὰ τὴν νίκην τοῦ Αντιπάτρου. Οποιος ἐδοκίμαζε νὰ ὀμιλήσῃ εἰς βοήθειαν τῶν κατηγορημένων, τὸν ἀπεισάμων μὲ τὰς χραυγὰς των, καὶ μὲ θόρυβον ἐψήφισαν τὴν εἰς θάνατον καταδίκην ὅλων τῶν αἰχμαλώτων. Αὐτοὶ ἦταν, οἱ περισσότεροι, ἀγνοώποι σημαντικῆς τάξεως καὶ σεβασμίου χαρακτῆρος, καὶ ἐνῷ τῇ κακῇ τους τύχη ἔκινοῦσε πολλοὺς εἰς συμπάθειαν καὶ ἀμηχανίαν, εύρισκοντο ἄλλοι ὃποιοῦ ἐξεθύματιν μὲ Ὁβρεῖς τὴν φθονεράν τους κακίαν, τὴν ὄποιαν φρόνιμα ἀπέκρυπταν, ὅσου τὰ ὑποκείμενα τοῦ φθόνου των εύρισκοντο εἰς δύναμιν. Ενας ἀπὸ τοὺς ἀγρείους αὐτοὺς, λέγουν, ὅτι ἐπτυσε ἐδ πρόσωπον τὸν Φωκίωνα, ἐνῷ τὸν ἐπήγανθαν εἰς τὴν Φυλακὴν· τὴν Ὁβριας ὅμως τούτη δὲν ἥμπόρεσε νὰ μεταβλεύσῃ τὴν σεμνότητα τοῦ Φωκίωνος, ὁ ὃποῖος ἐγύριτε μόνον

πρὸς τοὺς Κριτὰς, καὶ τοὺς ἐρώτησε « Δεν θὰ ἔμποδίσει
κανεὶς τὴν ἀταξίαν τοῦ ἀνθρώπου τούτου; » Πρὶν αὐτὸς
πίῃ τὸ Κώνυμον, τὸν ἐρώτησαν, ἐάν εἶχε κάμμιαν παραγ-
γελίαν διὰ τὸν οἰόντον· καὶ ἀπεκρίθη « Τὸν παρήγγειλα νὰ
μὴ φυλάξῃ καμμίαν σύγανάκτησιν ἐνχωτίον τῶν Αθηναίων »
Οὗτος ἔχαθη αὐτὸς ὁ ἀξιώτατος πολιτικὸς καὶ πολεμικὸς,
καὶ μάλιστα πόλιν μᾶλλον ἀξιοσέβαστος διὰ τὸ σπάνιον
χάρισμα τῆς σαθερᾶς δικαιοσύνης του. Οἱ Αθηναῖοι ὄγλιγωρα
μετενόπσαν δι᾽ αὐτήν τους τὴν πρᾶξιν· τοῦ ἀνύψωσαν χαλ-
κοῦν ἀνδριάντα, καὶ ἐτίμησαν μὲ δημόσιον ἐνταφίασμα
τὸ λείψαντον του, τὸ ὅποιον πρῶτα τὸ ἀφησαν ριγμένον
καὶ ἀταφον. Τὸν μεγαλύτερον κατήγορόν του, τὸν κατε-
δίκασαν εἰς θάνατον, καὶ τοὺς ἐπιλοίπους τοὺς ἔξωρισαν,
ἐπειδὴ ὁ λαὸς ἥλπιζε, καθὼς καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας πε-
ρισάσεις, νὰ ἀποπλύνῃ τὸ ἀμάρτηρά του, παιδεύωντας τοὺς
ἰδίους του συμβούλους.

Μετ’ ὄλίγον καιρὸν, ὁ Κάσσανδρος ἔκαμεν ἀπόβασιν εἰς
τὸν Ηειραϊκὸν μὲ τέσσαρας χιλιάδας στρατιώτας. Αὐτὸς ἐπο-
λιορκήθη ἐκεῖ ἀπὸ τὸν Πολυσπέρχοντα, τοῦ ὅποιου μολον-
τοῦτο τοῦ ἐλειψαν ὄγλιγωρα αἱ ζωοτροφίαι, καὶ διὰ τοῦτο,
ἀφήνωντας μίαν μοῖραν τῶν στρατευμάτων του εἰς τὰς
Αθήνας, ἐμβῆκε μὲ τὸ περισσότερον μέρος αὐτῶν εἰς τὴν
Πελοπόννησον μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ βιάσῃ εἰς ὑποταγὴν τοὺς
Μεγαλοπολίτας, τοὺς διαπύρους ὑπερασπιστὰς τοῦ Κασ-
σάνδρου. Ως τόσον, ὁ Κάσσανδρος ἐπῆγε μὲ τὸν σό-
λον του ἐναντίον τῶν Αἰγινητῶν, καὶ τοὺς κατέφερε πα-
ρευθὺς εἰς τὴν γνώμην του. Οἱ Σαλαμίνιοι, ἐπειδὴ δὲν
ἡθέλησαν νὰ τοῦ δώκουν ἀχρόασιν, ἐπολιορκήθησαν ἀπὸ
αὐτὸν, καὶ ἔφθασαν εἰς μέγαν κίνδυνον, ὡςπου ὁ Πολυ-
σπέρχων ἔσειλε ναυτικὴν δύναμιν, καὶ ὑπεχρέωσε τὸν Κάσ-
σανδρον ν’ ἀποτραβιχθῆ. Οἱ Προσάτης λοιπὸν ἐπανέστρεψεν
εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ συνεχάλεσε συγέλευσιν τῶν Πό-

λεων, καὶ εἰς ὅσας ἀπὸ αὐτὰς δὲν ἡθέλησαν νὰ ὑπάγουν,
ἔζειλε Πρέσβεις. Αὐτὸς ἐπρόβαλε συμμαχίαν εἰς ὅλας, μὲ
συμφωνίαν ὅμως νὰ συσκέσουν Κυβέρνησιν δημοκρατικὴν,
καὶ νὰ σκοτώσουν τοὺς ὄλιγαρχικούς των Κυβερνήτας, τοὺς
Εαλμένους ἀπὸ τὸν Αντιπάτρον. Λί περισσότεροι πολεις
ἀργισαν ἀμέσως τὴν φονοχτονίαν. Οἱ φίλοι τοῦ Αντιπά-
τρου ἡ ἐσκετώθησαν, ἡ ἐξωρίσθησαν. Ολοι οἱ τόποι ἀγκά-
λιασαν τὴν δημοκρατίαν, καὶ μαζὶ μὲ αὐτὴν, τὴν συμ-
μαχίαν τοῦ Πολυσπέρχοντος· οἱ μόνοι Μεγαλοπολῖται ἔμειναν
σαθερὸι προσκολλημένοι εἰς τὸ μέρος τοῦ Κασσάνδρου. Αὐτοὶ
ἀσφάλισαν τὰ κινητά τους μέσα εἰς τὴν πόλιν, ἐδυνά-
μωσαν τὰ περιτειχίσματά τους, κατέγραψαν καὶ ἐμέτρησαν
τοὺς ἐγκατοίκους των, τόσον σκλάβους, ωσάν καὶ ἐλευθέρους,
καὶ ἐπροσδιόρισαν εἰς τὸν καθένα τὴν ξεγωρισθήν του δοδ-
κευσιν εἰς δικυθέντευσιν τῆς πόλεως. Τέλος πάντων, αὐτοὶ
ἔκαμπαν ὅλα, ὅσα ἀνήκουν εἰς ἀνθρώπους, ὅποι ἀτοφασίζουν
καὶ προετοιμάζονται νὰ βασάζουν τὴν πολιορκίαν ἐνὸς πολὺ^μ
δυνατωτέρου ἔχθρου. Τὸ Μακεδονικὸν σράτευμα ἦτον πολὺ^μ
φοβερὸν καὶ διὰ τὸ πλῆθος του, καὶ διὰ τὴν πειθαρχί-
αν τοῦ, καὶ ἦτον καλὰ προβλεμμένον ἀπὸ ἐμπείρους μυχα-
νικούς. Αὐτὸ ἔνοιξε λοιπὸν μίαν χαλάστραν, καὶ ἐπροσπά-
θησε μὲ ἀπελπισμένην τόλμην νὰ ἔμβῃ σὴν πόλιν. Η ἀν-
δρία ὅμως τῶν πολιορκουμένων, καὶ τὸ καλὸν φέρσιμον
τοῦ ἀρχηγοῦ των, τὰ ὑπερέβη ὅλα. Οἱ πολιορκηταὶ εἶχαν
Ελέφαντας, τοὺς ὅπερίους τώρα κατὰ πρώτην φορὰν ἀνα-
φέρεται, ὅτι μετεχειρίσθησαν εἰς τὴν Ελλάδα, ἀγκαλὰ καὶ
νὰ ἥταν ἀπὸ πολλοῦ κοινοὶ εἰς τοὺς πολεμοὺς τῆς Ασίας.
Οἱ πολιορκηταὶ ἐξίπασαν τὸ πλησίασμα πρὸς τὴν χαλάστραν,
καὶ ἐπροσπάθησαν νὰ τὴν περάσουν μὲ τοὺς Ελέφαντας.
Οἱ πολιορκούμενοι ὅμως ἐμπήξαν καρχία διὰ νὰ τρυποῦν
τὰ ποδάρια τῶν ἐλεφάντων, καὶ νὰ τοὺς ἐμποδίζουν τοῦ νὰ
προχωροῦν, καὶ ἐνταυτῷ τοὺς ἐκτυποῦσαν μὲ τὰ βέλη, ὡσπου

έσκότωσαν πολλούς, καὶ οἱ ἐπίλοιποι ὑπεισθοδρομοῦντες, κατέπεπτοῦσαν τοὺς ὁδηγούς των· αὐτὸν τὸν χίνδυνον, τὸν ἔθοκίμασαν πάντοτε ὅσοι ἐμεταχειρίσθησαν τειωύτους ἀβεβαίους συμβοηθούς. Τέλος πάντων, ὁ Πολυσπέρχων ὑπεγενόμην νὰ διαλύσῃ τὴν πολιωρκίαν, καὶ νὰ ἔνατχοληθῇ εἰς σημαντικωτέρας ὑποθέσεις. Η ἀποτυχία του ἔκαμψ πολλὰς τῶν Ελληνικῶν πόλεων νὰ ζητήσουν τὴν φιλίαν τοῦ Κασσάνδρου. Οἱ Αθηναῖοι, ἀνάξιοι κατὰ ἄλλον τρόπον νὰ πάρουν ὑπίσω τοὺς λιμένας τους, ἐπραγματεύθησαν περὶ εἰρήνης, καὶ ἐσυμφωνήθη, ὅτι αὐτοὶ νὰ χαίρωνται τὴν πόλιν τους καὶ τὴν περιοχὴν της, μαζὶ μὲ δλους τοὺς λιμένας, ἐξαιρουμένης τῆς Μουνυχίας, τὴν ὥποιαν ὁ Κάσσανδρος ἐπέπει νὰ κρατῇ, ὅσον ἐβαζοῦσεν ὁ πόλεμος· ὅτι αὐτὸς νὰ διοριστίζῃ ἐνα πολίτην Αθηναῖον, ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὅτι ὅλοι, ὅσοι εἶχαν ἴδιοκτησίαν, ὅλιγωτέραν ἀπὸ δέκα μνᾶς (περίπου 34 Λ. Στερ.) νὰ μὴν πέρνουν μέρος εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Τὸ φέρσιμον τοῦ Πολυσπέρχοντος ἦτον ὅλον ἀδυναμία· δῆν τὴν Βασιλισσαὶ Εὐρυδίκη, φαίνεται, ὅτι ἐκατόρθωσεν ἐκεῖνο ὅποῦ πάντοτε ἐπρόσπαθοῦσεν, τίγουν τὸ νὰ πάρῃ ἀπ' αὐτὸν, διὰ λόγου της, τὴν ἐπισασίαν τοῦ ἀδυνάτου ἀνδρός της, καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Μακεδονίας. Αὐτὸς, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἐξουσίαν ὅποῦ ἔχασεν, ἔμβασεν εἰς τὸν χιρὸν τὴν Ολυμπιάδα. Επροχώρησεν εἰς τὴν Μακεδονίαν, καὶ τὴν Εὐρυδίκη καὶ ὁ Αρρίδαῖος, ὡδηγησαν οἱ ἴδιοι τὰ στρατεύματά τους νὰ τοῦ ἀντιστοῦν. Οἱ Μακεδόνες ὅμως δεν ἤθελησαν νὰ πολεμήσουν ἐναντίον τῆς μητρὸς τοῦ Αλεξανδροῦ, καὶ τὴν Εὐρυδίκη, καὶ ὁ ἀνδρας της, ἐπεσκότωσαν εἰς τὰ γέρια τῆς Ολυμπιάδος. Αὐτὴ μετεχειρίσθη ἀσπλαγχνα τὸν θρίαμβόν της· ὅλους τοὺς αἰγμαλώτους ἀπὸ βασιλικὸν αἷμα τοὺς ἐσκότωσε μὲ κάθε λογῆς πρημελετημένην σκληρότητα, καὶ ἐζήτησε καὶ εὗρηκε τοὺς μεγαλητέρους φίλους τοῦ Κασσάνδρου, καὶ